

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Historia Kapitalizmu cz 2
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-HK-36smged1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny
4. Kierunek studiów: III
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h ĆW
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Roman Macyra, dr hab. prof. UAM, macyra@amu.edu.pl,
11. Język wykładowy: j. polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Student powinien opanować wiedzę (fakty i umiejętność ich interpretacji) dotyczącą głównych lub kluczowych zjawisk związanych w współczesnym systemem kapitalistycznym, w tym m.in.: wskazanie istotnych różnic między modelami kapitalizmu – nadreńskim, azjatyckim/japońskim, skandynawskim i anglosaskim a kulturami kapitalistycznymi. Wydaje się, że z kolei transformacja dawnych systemów nakazowo-rozdziałczych w kierunku rynkowym doprowadziła do nowych, jeszcze nieznanych, form kapitalizmu, które będą także przedmiotem zajęć. Integralną częścią ćwiczeń będzie analiza praktycznych form realizacji modelu kapitalistycznego na poziomie państw i głównie przedsiębiorstw/korporacji. Istotną częścią współczesnego kapitalizmu jest poszukiwanie nowej równowagi między państwem a przedsiębiorstwem i konsumentem w ramach gospodarki rynkowej, a tym samym dookreślenie skali i stopnia wpływów poszczególnych podmiotów na procesy gospodarcze i społeczne. Osobnym zagadnieniem jest zaznajomienie się z głównymi tematami współczesnego kapitalizmu, jak m.in.: kontrola nad kapitałem, równowaga na rynku pracy, stabilny i zrównoważony rozwój; w tym celu powinien osiąść wiedzę nt. podstaw faktograficznych umożliwiających identyfikację określonych problemów z właściwym tematem; opanowanie podstawowych pojęć (m.in. kapitał, system finansowy, model gospodarczy, kultura korporacyjna, międzynarodowy wymiana gospodarcza, polityka gospodarcza, recesja, inflacja, deflacja); Celem jest poznanie narzędzi służących do opisanego różnych modeli kapitalizmu, jak i uzyskanie umiejętności rozróżnienia pomiędzy poszczególnymi jego rodzajami; zdolność do korelacji pomiędzy określonym etapem rozwoju społeczno-gospodarczego a założeniami teoretycznymi kształtującymi lokalne systemy rynkowe; wiedzę dotyczącą równowagi między społeczną a prywatną stroną rynku w wyniku działania państwa czy NGO. Ma rozumieć znaczenie badań nad odmiennymi modelami kapitalistycznego i jego ewolucją w ostatnim stuleciu, i to zarówno na poziomie lokalnym jak i w skali globalnej, a także w wymiarze uwarunkowań lokalnych i globalnych. Ponadto powinien poznać specyfikę badań związków między ekonomią, kulturą i polityką a określonym ładem ekonomicznym. Ma uzyskać umiejętność gromadzenia, czytania i ewaluowania danych statystycznych z danego zakresu; analizy prac naukowych z obszaru zagadnień makro- i mikroekonomicznych; prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami charakterystycznymi dla tej dyscypliny nauki, konstruowania tez i rozwijania w dłuższej wypowiedzi, ale także uzasadnienia stawianych wniosków m.in. w formie indywidualnej prezentacji; gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; usystematyzowania poszczególnych nurtów polityki gospodarczej w gospodarce światowej; porównywania modeli kapitalistycznych z punktu różnych teorii ekonomii. Zakłada się, że pozyska umiejętność: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu historii gospodarczej i współczesnej ekonomii i nauk społecznych, analizy oraz formułowania wniosków na ich podstawie; wykazanie zdolności do obrony stawianych tez, formułowania dłuższych wypowiedzi ustnych w formie głosu w dyskusji oraz opracowywania zagadnień dotyczących powyższej tematyki w formie pisemnej. Powinien uzyskać umiejętność analizowania zagadnień gospodarczych na poziomie państw narodowych i międzynarodowym struktur ponadpaństwowych, w tym m.in. powiązania ich z różnymi innymi aspektami działalności człowieka oraz teoriami ekonomicznymi. Ma to na celu wpływanie na kształtowanie zrozumienia znaczenia rynku, finansów, państwa, przedsiębiorstw, pracownika i konsumenta dla efektywnego funkcjonowania społeczeństwa i państwa. Ćwiczeniowy i tym samym z dyskusyjny charakter zajęć, wymaga od stron aktywnego udziału w dialogu na tematy wskazane w tym sylabusie. Zaś niezwykle różnorodność źródeł, literatury i zakres przestrzenno-

czasowy tematu skłania do pozyskania umiejętności ich selekcji, a zarazem stwarza realne możliwości wykorzystania posiadanych umiejętności językowych w zakresie obcych języków.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	Posiada podstawową i rozszerzoną wiedzę dot. aktywności gospodarczej człowieka, społeczeństw i państw na polu pieniądza i instytucji finansowych, w tym zakresie posługuje się odpowiednią terminologią; ma wiedzę o genezie historycznej obecnych systemów gospodarczych, systemów finansowych.	K_W01; K_W02; K_W03;
EU_02	Zna procesy gospodarcze zachodzące w okresie gospodarki rynkowej w zakresie finansów publicznych, polityki gospodarczej, polityki pieniężnej oraz wynikające skutki społeczno-gospodarcze..	K_W04; K_W07;
EU_03	Orientuje się w historiograficznych koncepcjach dotyczących kształtowania się podstawowych prac ekonomicznych i stosunków kapitalistycznych m.in. na poziomie lokalnym, w tym znaczenia i roli modeli rynkowych dla rozwoju gospodarczego.	K_W06; K_W11; K_W18;
EU_04	Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną badań nad kapitalizmem, w tym nad jego aspektami z poziomu interesu państwa i przedsiębiorstwa i konsumenta; współczesne znaczenie polityki finansowej, kredytowej i monetarnej w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów rynkowych	K_W10;
EU_05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie; ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z systemem kapitalistycznym w układzie lokalnych, państwowych i szerszym międzynarodowym powiązań.	K_U01; K_U02;K_U03; K_U04;
EU_06	Zna specyfikę odmiennych systemów kapitalistycznych w różnych państwach w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów społeczno-politycznych; bierze aktywny udział w dyskusji i poprawnie argumentuje swoje stanowisko.	K_U07;K_U08; K_U09;K_U10;
EU_07	Wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych w zakresie historii kapitalizmu po roku 1913, korzystając z różnych zasobów informacyjnych; poprawnie posługuje się terminologią historyczną i społeczno-gospodarczą.	K_K03;
EU_08	Rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju wiedzy i krytyki w zakresie historycznym i humanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania kulturalne oraz fachowe; wykazuje niezależność w formułowaniu poglądów w zakresie zagadnień historycznych i społeczno-gospodarczych uwarunkowań kształtowania się zarówno systemów rynkowych i jego poszczególnych segmentów, takich jak: monetarny i finansowo-bankowy, rynek pracy; potrafi w sposób krytyczny z uwzględnieniem i poszanowaniem różnych kierunków myśli	K_K04;

	społecznopolitycznej zaprezentować własne poglądy na procesy zachodzące w tych zagadnień.	
EU_09	Poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowane teksty naukowe, zgodnie z kanonami przyjętymi w wybranych dziedzinach nauk humanistycznych i społecznych, ekonomicznych; uznaje i szanuje różnice punktów widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego i społecznego.	K_K18

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
ĆWICZENIE_01 – wprowadzenie: pojęcie, przedmiot i podmiot kapitalizmu po roku 1913; zakres tematyczny, pojęciowy, chronologiczny i przestrzenny	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04;
ĆWICZENIE_02-03 – instytucje i struktury kapitalizmu: system bankowy, system finansowy, system gospodarczy, państwo vs przedsiębiorstwo, regionalizacja i globalizacja, minimalizacja kosztów vs maksymalizacja zysków a rola łańcuchów dostaw	EU_01; EU_02; EU_03; EU_04;
ĆWICZENIE_04 – idea kapitalizmu i jego krytyczna interpretacja w pismach m.in.: M. Weber, J. Schumpeter, L. von Mises, J. M. Keynes, M. Rothbard, M. Friedman, M. Novak.	EU_01; EU_02; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_05 – modele kapitalizmu II: system nadreński – analiza przypadku	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_06 – modele kapitalizmu II: system skandynawski – analiza przypadku	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_07 – modele kapitalizmu III: model anglosaski – analiza przypadku	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_08 – modele kapitalizmu IV: model azjatycki/japoński – analiza przypadku	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_09 – kultura kapitalizmu I: USA/Wielka Brytania – case study	EU_01; EU_02; EU_03; EU_06;
ĆWICZENIE_10 – kultura kapitalizmu II: Japonia/Korea PŁD./Chiny – case study	EU_01; EU_02;
ĆWICZENIE_11 – kultura kapitalizmu III: Niemcy – case stud	EU_01; EU_02; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_12 – kultura kapitalizmu IV: Francja – case study	EU_01; EU_02;
ĆWICZENIE_13 – kultura kapitalizmu V: Szwecja/ Dania – case study	EU_01; EU_02; EU_06; EU_08;
ĆWICZENIE_14 – kultura kapitalizmu VI: Holandia – case study	EU_01; EU_02; EU_06;
ĆWICZENIE_15 – kultura kapitalizmu VII: Polska/Rosja – case study	EU_01; EU_02; EU_06;

5. Zalecana literatura:

- Bratkowski S. (2003), Nieco inna historia cywilizacji: dzieje banków, bankierów i obrotu pieniężnego, Nowoczesność, Warszawa.
- Ferguson N. (2013), Cywilizacja. Zachód i reszta świata, przeł. P. Szymor, Wydawnictwo Literackie, Kraków.
- Fergusson N. (2015), Niebezpieczne związki. Pieniądze i władza w świecie nowożytnym 1700-2000, przełożył Wojciech Tyszka, Wydawnictwo Literackie, Kraków.
- Galbraith K. J. (1982/2011), Pieniądz – pochodzenie i losy, PWE/PTE.

- Gilder G. (2015), Standard złota w epoce pieniądza cyfrowego. Informacyjna teoria pieniądza, przełożył Jerzy Strzelecki, www.fijor.com, Warszawa.
- Hampden-Turner Ch., Trompenaars A., (2003), Siedem Kultur kapitalizmu, Oficyna Ekonomiczna, Warszawa.
- Hicks J. R. (1978), Kapitał i wzrost, Warszawa.
- Jones M. E. (2015), Jałowy pieniądz. Historia kapitalizmu jako konfliktu między pracą a lichwą. T. III Od wielkiego głodu do krachu roku 2008, Wektory Wrocław.
- Landes D. S. (2007), Dynastie. Wzloty i upadki największych firm rodzinnych, Muza, Warszawa.
- LeBor A. (2016), Wieża w Bazylei. Tajemnicza historia banku, który rządzi światem, przełożyła Karolina Gawlik, Wektory, Wrocław.
- McCormick M. (2007), Narodziny Europy. Korzenie gospodarki europejskiej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Middelkoop W. (2016), Wielki reset. Walki ze złotem i koniec systemu finansowego, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań.
- Mises von L. (2012), Kalkulacja ekonomiczna w socjalizmie, przeł. J. Jabłocki, Instytut Ludwika von Misesa, Warszawa.
- Rosenberg N. Birdzell Jr. L. E. (), Historia kapitalizmu, wydawnictwo 3.
- Rothbard M. N. (2010), Wielki kryzys w Ameryce, przeł. M. Zieliński, W. Falkowski, Instytut Ludwika von Misesa, Warszawa.
- Sedillot R. (2002), Moralna i niemoralna historia pieniądza, W.A.B., Warszawa.
- Simms B. (2015), Taniec mocarstw. Walka o dominację w Europie od XV do XXI wieku, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań.
- Woźniński J. (2017), Dzieje kapitalizmu. Nieznana historia imperiów, bankierów, wojen i kryzysów, Prohibita, Warszawa.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu

	EU 01	EU 02	EU 03	EU 04	EU 05	EU 06	EU 07	EU 08	EU 09
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	30
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): **znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**

dobry plus (+db; 4,5): **bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**

dobry (db; 4,0): **dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**

dostateczny plus (+dst; 3,5): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami**

dostateczny (dst; 3,0): **zadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami**

niedostateczny (ndst; 2,0): **niezadawalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne**